

## Informacje podstawowe

|                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                                   | Kultura języka dziennikarskiego                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Prowadzący                                                         | dr Marta Jarosz, dr Dagmara Jaszewska                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Wydział                                                            | Wydział Nauk o Komunikacji i Dziennikarstwa                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Kierunek                                                           | Dziennikarstwo i komunikacja społeczna                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Poziom studiów                                                     | I                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Profil studiów                                                     | praktyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Forma studiów                                                      | stacjonarna                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Moduł specjalnościowy                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się       | Nauki o komunikacji społecznej i mediach                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Obowiązuje od roku akademickiego                                   | 2024/2025                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Rok studiów                                                        | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Semestr                                                            | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Język wykładowy                                                    | polski                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Status przedmiotu<br>( <i>obowiązkowy, do wyboru</i> )             | obowiązkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się ( <i>symbole</i> ) | DL_W10, DL_W17, DL_U19                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Rodzaj zajęć ( <i>wybór z listy*</i> )                             | ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Liczba godzin                                                      | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Liczba ECTS                                                        | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Wymagania wstępne                                                  | Brak wymagań.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Opis i cele przedmiotu                                             | Celem zajęć jest ukazanie studentom roli języka w życiu społeczeństwa oraz zapoznanie ich ze współczesną polską normą językową, wykształcenie w nich umiejętności stosowania jej w tworzonych przez nich tekstach, a także wykształcenie umiejętności normatywnej oceny innowacji językowych. |

## Treści programowe

| Temat/blok zajęć:                                                  | Liczba godzin |
|--------------------------------------------------------------------|---------------|
| Kultura języka dziennikarskiego                                    |               |
| 1. Podstawowe pojęcia i terminy z zakresu kultury języka.          | 2             |
| 2. Poprawność fonetyczna w polszczyźnie.                           | 2             |
| 3. Poprawność fleksyjna rzeczowników i czasowników w polszczyźnie. | 2             |
| 4. Fleksja imion i nazwisk polskich.                               | 2             |

|                                               |    |
|-----------------------------------------------|----|
| 5. Fleksja imion i nazwisk polskich.          | 2  |
| 6. Fleksja imion i nazwisk obcych.            | 2  |
| 7. Fleksja imion i nazwisk obcych.            | 2  |
| 8. Fleksja nazw miejscowych.                  | 2  |
| 9. Fleksja nazw miejscowych.                  | 2  |
| 10. Liczebniki w polszczyźnie.                | 2  |
| 11. Poprawność frazeologiczna w polszczyźnie. | 2  |
| 12. Zapożyczenia w polszczyźnie.              | 2  |
| 13. Poprawność składniowa w polszczyźnie.     | 2  |
| 14. Powtórzenie materiału.                    | 2  |
| 15. Test zaliczeniowy.                        | 2  |
| Łącznie godzin:                               | 30 |

## Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

| <b>Kategoria efektu<br/>(W, U, K)</b> | <b><u>Kierunkowe</u><br/>efekty uczenia się</b><br><br>(co ogólnie<br>absolwent po tych studiach<br>będzie wiedział i umiał)                            | <b>Opis <u>przedmiotowych</u><br/>efektów uczenia się</b><br><br>(wylącznie czasownikami operacyjnymi -<br>czynności, które da się zweryfikować,<br>mieralne; w nawiasie należy podać<br>numery tematów zajęć, które realizują dany<br>efekt )<br><br>(co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i><br>będzie wiedział i umiał) | <b>Sposoby<br/>weryfikacji efektów<br/>uczenia się</b><br>(np.: kolokwium<br>pisemne, egzamin ustny,<br>egzamin pisemny,<br>sprawozdanie,<br>prezentacja na zajęciach,<br>raport, projekt<br>indywidualny, grupowy..) |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DL_W10                                | W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie dotyczące gatunków i środków retorycznych w wypowiedziach dziennikarskich             | W1 – student wyjaśnia, jaką rolę odgrywa w komunikacji poprawność językowa i komentuje zjawiska językowe, z którymi ma do czynienia na co dzień – zarówno w kontaktach prywatnych i wystąpieniach publicznych, jak i w mediach (temat 1)                                                                                           | Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach                                                                                                                                                         |
| DL_W17                                | W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie z zakresu komunikacji werbalnej, szczególnie w kontekście tworzenia tekstów cyfrowych | W2 – student zna pojęcia: kultura języka, system językowy, norma językowa, uzus językowy, innowacja językowa, błąd językowy, kompetencja językowa oraz rodzaje błędów językowych – mechanizmy i przyczyny ich powstawania oraz sposoby eliminowania (tematy 1-13)                                                                  | Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach                                                                                                                                                         |
| DL_U19                                | Potrafi tworzyć i interpretować przekazy słowne, w tym audialne, tekstowe i hipertekstowe                                                               | U1 – student umie zastosować zasady współczesnej normy językowej, tworząc teksty pisane i wypowiedzi (tematy 1-13)<br>U2 – Student analizuje i klasyfikuje rodzaje błędów językowych oraz korzysta ze słowników i poradników językowych w celu dokonania właściwej korekty tekstu (tematy 1-13)                                    | Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach                                                                                                                                                         |

## Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

|    |                                                           |
|----|-----------------------------------------------------------|
| 1. | Wykład informacyjny i konwersatoryjny                     |
| 2. | Dyskusja problemowa z wykorzystaniem metod aktywizujących |
| 3. | Praca zespołowa i indywidualna w trakcie zajęć            |

## Opis nakładu pracy studenta w ECTS

| Kontakt z prowadzącym | Aktywność                                        | Liczba godzin | Razem liczba godzin / ECTS |
|-----------------------|--------------------------------------------------|---------------|----------------------------|
| bezpośredni           | udział w zajęciach                               | 30            | 30/1                       |
|                       | udział w zaliczeniach poza zajęciami             |               |                            |
|                       | udział w konsultacjach                           |               |                            |
| praca własna          | przygotowanie do zaliczenia, osobiste lektury    | 10            | 30/1                       |
|                       | wykonywanie ćwiczeń pisemnych do każdego z zajęć | 20            |                            |

### Kryteria oceny końcowej

*(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)*

Student ma prawo do 2 nieusprawiedliwionych nieobecności w semestrze. Zaliczenie odbywa się na podstawie testu końcowego sprawdzającego praktyczne umiejętności dotyczące zastosowania normy językowej. Szczegółowe informacje o jego formie są przekazywane w trakcie zajęć przez prowadzącego daną grupę.

Student jest również zobowiązany do wykonywania ćwiczeń praktycznych do każdego realizowanego tematu, zadawanych przez wykładowcę, a także oddawania ich prowadzącemu.

Pozytywną ocenę z testu zaliczeniowego otrzymują osoby, które udzieliły co najmniej 60 proc. prawidłowych odpowiedzi.

Na ocenę 3 – student nie zawsze stosuje zasady współczesnej normy językowej przy tworzeniu komunikatów językowych i potrafi dostrzec tylko niektóre błędy językowe w tekstach mówionych i pisanych; dokonując korekty tekstu, ma problemy ze znalezieniem pożądaných informacji w wydawnictwach poprawnościowych.

Na ocenę 4 – student stosuje zasady współczesnej normy językowej we własnych wypowiedziach, ale nie zawsze wskazuje błędy językowe w tekstach i wypowiedziach obcego autorstwa; potrafi dokonać korekty tekstu, wykorzystując słowniki i poradniki językowe.

Na ocenę 5 – student posługuje się poprawną polszczyzną w każdym akcie komunikacji, w którym uczestniczy, a także analizuje i klasyfikuje wszystkie błędy językowe, z którymi się styka; potrafi je skutecznie eliminować, a jeśli ma wątpliwości do co poprawnych form, szybko i sprawnie korzysta z zasobów wydawnictw poprawnościowych.

### Literatura obowiązkowa

|    |                                                                                                                              |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Kłosińska K. (red.), <i>Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce</i> , Warszawa 2004.                            |
| 2. | Markowski A. (red.), <i>Praktyczny słownik poprawnej polszczyzny nie tylko dla młodzieży</i> , Warszawa 1995.                |
| 3. | Kubiak-Sokół A., <i>Poprawnie po polsku. Poradnik językowy</i> PWN, Warszawa 2007.                                           |
| 4. | Rada Języka Polskiego, <a href="https://rjp.pan.pl/">https://rjp.pan.pl/</a> (dostęp: 9 kwietnia 2025). Uchwały i dokumenty. |

### Literatura uzupełniająca

|    |                                                                            |
|----|----------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Hącia A., <i>Ucha Fochy Tarapaty</i> , Warszawa 2019.                      |
| 2. | Bralczyk J., Markowski A., Miodek J., <i>Trzy po trzy</i> , Warszawa 2016. |

#### \* lista rodzajów zajęć

- ☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe  
*(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)  
*(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*

## Informacje podstawowe

|                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                             | Kultura języka dziennikarskiego                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Prowadzący                                                   | dr Marta Jarosz, dr Dagmara Jaszewska, dr Magdalena Butkiewicz                                                                                                                                                                                                                                |
| Wydział                                                      | Wydział Teologiczny                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Kierunek                                                     | Dziennikarstwo i komunikacja społeczna                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Poziom studiów                                               | I                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Profil studiów                                               | praktyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Forma studiów                                                | stacjonarna                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Moduł specjalnościowy                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się | Nauki o komunikacji społecznej i mediach                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Obowiązuje od roku akademickiego                             | 2021/2022                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Rok studiów                                                  | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Semestr                                                      | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Język wykładowy                                              | polski                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Status przedmiotu<br>(obowiązkowy, do wyboru)                | obowiązkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)    | DL_W10, DL_W17, DL_U12, DL_U19                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Rodzaj zajęć (wybór z listy*)                                | ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Liczba godzin                                                | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Liczba ECTS                                                  | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Wymagania wstępne                                            | Brak wymagań.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Opis i cele przedmiotu                                       | Celem zajęć jest ukazanie studentom roli języka w życiu społeczeństwa oraz zapoznanie ich ze współczesną polską normą językową, wykształcenie w nich umiejętności stosowania jej w tworzonych przez nich tekstach, a także wykształcenie umiejętności normatywnej oceny innowacji językowych. |

## Treści programowe

| Temat/blok zajęć:                                                  | Liczba godzin |
|--------------------------------------------------------------------|---------------|
| Kultura języka dziennikarskiego                                    |               |
| 1. Podstawowe pojęcia i terminy z zakresu kultury języka.          | 2             |
| 2. Poprawność fonetyczna w polszczyźnie.                           | 2             |
| 3. Poprawność fleksyjna rzeczowników i czasowników w polszczyźnie. | 2             |

|                                               |    |
|-----------------------------------------------|----|
| 4. Fleksja imion i nazwisk polskich.          | 2  |
| 5. Fleksja imion i nazwisk polskich.          | 2  |
| 6. Fleksja imion i nazwisk obcych.            | 2  |
| 7. Fleksja imion i nazwisk obcych.            | 2  |
| 8. Fleksja nazw miejscowych.                  | 2  |
| 9. Fleksja nazw miejscowych.                  | 2  |
| 10. Liczebniki w polszczyźnie.                | 2  |
| 11. Poprawność frazeologiczna w polszczyźnie. | 2  |
| 12. Zapożyczenia w polszczyźnie.              | 2  |
| 13. Poprawność składniowa w polszczyźnie.     | 2  |
| 14. Powtórzenie materiału.                    | 2  |
| 15. Test zaliczeniowy.                        | 2  |
| Łącznie godzin:                               | 30 |

## Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

| <b>Kategoria efektu<br/>(W, U, K)</b> | <b><u>Kierunkowe</u><br/>efekty uczenia się</b><br><br>(co ogólnie<br>absolwent po tych studiach<br>będzie wiedział i umiał)          | <b><u>Opis przedmiotowych</u><br/>efektów uczenia się</b><br><br>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi -<br>czynności, które da się zweryfikować,<br>mieralne; w nawiasie należy podać<br>numery tematów zajęć, które realizują dany<br>efekt )<br><br>(co konkretnie <b>student po tym przedmiocie</b><br>będzie wiedział i umiał) | <b>Sposoby<br/>weryfikacji efektów<br/>uczenia się</b><br>(np.: kolokwium<br>pisemne, egzamin ustny,<br>egzamin pisemny,<br>sprawozdanie,<br>prezentacja na zajęciach,<br>raport, projekt<br>indywidualny, grupowy..) |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DL_W10                                | Ma wiedzę o typach i gatunkach wypowiedzi dziennikarskiej, o technikach i środkach retorycznych                                       | W1 – student wyjaśnia, jaką rolę odgrywa w komunikacji poprawność językowa i komentuje zjawiska językowe, z którymi ma do czynienia na co dzień – zarówno w kontaktach prywatnych i wystąpieniach publicznych, jak i w mediach (temat 1)                                                                                           | Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach                                                                                                                                                         |
| DL_W17                                | Ma wiedzę o współczesnej kulturze słowa, w tym o zjawiskach związanych z upowszechnieniem się nowych form tworzenia tekstów cyfrowych | W2 – student zna pojęcia: kultura języka, system językowy, norma językowa, uzus językowy, innowacja językowa, błąd językowy, kompetencja językowa oraz rodzaje błędów językowych – mechanizmy i przyczyny ich powstawania oraz sposoby eliminowania (tematy 1-13)                                                                  | Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach                                                                                                                                                         |
| DL_U12                                | Posiada umiejętności sprawnego posługiwania się językiem polskim oraz wybranym językiem obcym w mowie i piśmie na poziomie B2         | U1 – student umie zastosować zasady współczesnej normy językowej, tworząc teksty pisane i wypowiedzi (tematy 1-13)                                                                                                                                                                                                                 | Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach                                                                                                                                                         |
| DL_U19                                | Potrafi tworzyć i interpretować przekazy słowne, w tym audialne, tekstowe i hipertekstowe                                             | U2 – Student analizuje i klasyfikuje rodzaje błędów językowych oraz korzysta ze słowników i poradników językowych w celu dokonania właściwej korekty tekstu (tematy 1-13)                                                                                                                                                          | Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach                                                                                                                                                         |

### Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

|    |                                                           |
|----|-----------------------------------------------------------|
| 1. | Wykład informacyjny i konwersatoryjny                     |
| 2. | Dyskusja problemowa z wykorzystaniem metod aktywizujących |
| 3. | Praca zespołowa i indywidualna w trakcie zajęć            |

## Opis nakładu pracy studenta w ECTS

| Kontakt z prowadzącym | Aktywność                                        | Liczba godzin | Razem liczba godzin / ECTS |
|-----------------------|--------------------------------------------------|---------------|----------------------------|
| bezpośredni           | udział w zajęciach                               | 30            | 30/1                       |
|                       | udział w zaliczeniach poza zajęciami             |               |                            |
|                       | udział w konsultacjach                           |               |                            |
| praca własna          | przygotowanie do zaliczenia, osobiste lektury    | 10            | 30/1                       |
|                       | wykonywanie ćwiczeń pisemnych do każdego zajęcia | 20            |                            |

### Kryteria oceny końcowej

*(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)*

Student ma prawo do 2 nieusprawiedliwionych nieobecności w semestrze. Zaliczenie odbywa się na podstawie testu końcowego sprawdzającego praktyczne umiejętności dotyczące zastosowania normy językowej. Szczegółowe informacje o jego formie są przekazywane w trakcie zajęć przez prowadzącego daną grupę.

Student jest również zobowiązany do wykonywania ćwiczeń praktycznych do każdego realizowanego tematu, zadawanych przez wykładowcę, a także oddawania ich prowadzącemu.

Pozytywną ocenę z testu zaliczeniowego otrzymują osoby, które udzieliły co najmniej 60 proc. prawidłowych odpowiedzi.

Na ocenę 3 – student nie zawsze stosuje zasady współczesnej normy językowej przy tworzeniu komunikatów językowych i potrafi dostrzec tylko niektóre błędy językowe w tekstach mówionych i pisanych; dokonując korekty tekstu, ma problemy ze znalezieniem pożądaných informacji w wydawnictwach poprawnościowych.

Na ocenę 4 – student stosuje zasady współczesnej normy językowej we własnych wypowiedziach, ale nie zawsze wskazuje błędy językowe w tekstach i wypowiedziach obcego autorstwa; potrafi dokonać korekty tekstu, wykorzystując słowniki i poradniki językowe.

Na ocenę 5 – student posługuje się poprawną polszczyzną w każdym akcie komunikacji, w którym uczestniczy, a także analizuje i klasyfikuje wszystkie błędy językowe, z którymi się styka; potrafi je skutecznie eliminować, a jeśli ma wątpliwości do co poprawnych form, szybko i sprawnie korzysta z zasobów wydawnictw poprawnościowych.

### Literatura obowiązkowa

|    |                                                                                                                              |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Kłosińska K. (red.), <i>Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce</i> , Warszawa 2004.                            |
| 2. | Markowski A. (red.), <i>Praktyczny słownik poprawnej polszczyzny nie tylko dla młodzieży</i> , Warszawa 1995.                |
| 3. | Kubiak-Sokół A., <i>Poprawnie po polsku. Poradnik językowy PWN</i> , Warszawa 2007.                                          |
| 4. | Rada Języka Polskiego, <a href="https://rjp.pan.pl/">https://rjp.pan.pl/</a> (dostęp: 9 kwietnia 2025). Uchwały i dokumenty. |

### Literatura uzupełniająca

|    |                                                                            |
|----|----------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Hącia A., <i>Ucha Fochy Tarapaty</i> , Warszawa 2019.                      |
| 2. | Bralczyk J., Markowski A., Miodek J., <i>Trzy po trzy</i> , Warszawa 2016. |

#### \* lista rodzajów zajęć

- ☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe  
*(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)  
*(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*